

Spis treści

WSTĘP	11
Nieznana, uwielbiana, „udomowiona”	11
Przedmiot badań: tematyka bezosobowości	25

CZĘŚĆ I

BEZOSOBOWOŚĆ JAKO ISTNIENIE POZA DYSPOZYTYWEM OSOBY

ROZDZIAŁ 1. DYSPOZYTYW	33
Dyspozytyw w filozofii Michela Foucaulta	33
Człowieczeństwo jako dyspozytyw według Clarice Lispector....	36
Dyspozytyw jako gwarant bezpieczeństwa ontologicznego	38
ROZDZIAŁ 2. POJĘCIE OSOBY I JEGO HISTORIA	45
„Montaż ludzki” jako synonim „dyspozytywu osoby”	45
Rzymska kategoria osobowości prawnej jako dyspozytyw władzy	46
Teologiczne źródła rozumienia osoby jako maski	48
<i>Persona</i> jako określenie statusu ontologicznego człowieka	50
ROZDZIAŁ 3. POZA DYSPOZYTYWEM OSOBY	53
Przejście od krytyki dyspozytywu do poszukiwania rzeczywistości bezosobowej	53
Giorgia Agambena projekt przekształcenia „nagiego życia” w „mesjaniczną resztkę”	57
Roberta Esposito postulat etyki bezosobowościowej	67

CZĘŚĆ II

TEMATYKA BEZOSOBOWOŚCI W LITERATURZE XX WIEKU

ROZDZIAŁ 4. DEPERSONALIZACJA W PROZIE MODERNISTYCZNEJ.....	79
ROZDZIAŁ 5. FERNANDO PESSOA: ODPODMIOTOWIENIE I ABULIA	83
ROZDZIAŁ 6. HERMANN HESSE: PRZESZCZĄDNIENIE KU JEDNOŚCI	93
ROZDZIAŁ 7. BEZOSOBOWOŚĆ W MODERNIZMIE BRAZYLIJSKIM.....	97

Pierwsza faza modernizmu brazylijskiego: lata 1922–1930	97
Druuga faza modernizmu brazylijskiego: lata 1930–1945	101
Trzecia faza modernizmu (1945–1964) i okres dyktatury (1964–1985)	105
Kariera pisarska Clarice Lispector	108
Biograficzne źródła mesjańskiego mistycyzmu Clarice Lispector	112
Dziedzictwo judaizmu w pisarstwie Lispector	113
Mistycyzm w pisarstwie Lispector	117
Mesjanizm w pisarstwie Lispector	120

CZĘŚĆ III

BEZOSOBOWOŚĆ WEDŁUG CLARICE LISPECTOR

ROZDZIAŁ 8. CELE ANALIZY	133
ROZDZIAŁ 9. TELEFON JAKO METONIMIA DYSPOZYTYWU	135
ROZDZIAŁ 10. OSOBA JAKO DYSPOZYTYW	145
Uczłowieczenie jako wygnanie z bytu	145
Bycie „osobą” jako przezwyciężenie bezosobowości	153
Życie ludzkie jako dialektyka personalizacji i depersonalizacji	156
ROZDZIAŁ 11. ŻYCIE PŁODOWE I NIEMOWLĘCE JAKO STAN BEZ- OSOBOWY	161
Embrion i stan prenatalny jako figury bezosobowości	161
Doskonała terażniejszość niemowlęcia	164
Udomowienie jako proces pochwytywania dziecka, zwierzęcia i Boga	171
ROZDZIAŁ 12. DOJRZEWANIE JAKO WYŁANIANIE SIĘ OSOBY Z BEZ- OSOBOWEGO TŁA	179
ROZDZIAŁ 13. BEZOSOBOWOŚĆ JAKO TREŚĆ KRYZYSU WIEKU DOJRZA- ŁEGO	189
Dom jako dyspozytyw gwarantujący bezpieczeństwo ontologiczne	189
Przestrzeń roślinna jako obraz stanu bezosobowości	195
Bezosobowość jako uwolnienie od społecznych ról i przejaw piękna	202
Bezosobowość jako horror. Lispector w świetle <i>Jądra ciemności</i>	211
ROZDZIAŁ 14. BEZOSOBOWOŚĆ JAKO PRZEDMIOT DOŚWIADCZENIA ASCETYCZNO-MISTYCZNEGO	225
Przejście od „ja” ku nicości w <i>Pasji według G.H.</i>	226
Metaforyka warstwowości	230
Metaforyka uwodzenia: spojrzenie nagiego życia	234

ROZDZIAŁ 15. ETYKA BEZOSOBOWOŚCI	251
Życie biologiczne jako przedmiot obrzydzenia	251
Polityczność nagiego życia w pisarstwie Clarice Lispector	260
Spotkanie z karaluchem: etapy procesu	267
Solidarność	277
Literackie badanie możliwości „biopolityki afirmatywnej”	279
Bezosobowość mesjańska?	287

BIBLIOGRAFIA	295
SUMMARY	309
INDEKS OSÓB	313